

ที่ ศธ ๐๒๘๒/๓๐ ๓๕

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์
ถนนนิวาศ อ.เมืองบุรีรัมย์ บร ๓๑๐๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในสังกัดทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ ศธ ๐๒๑๑.๑/๘๖๐๐
ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้แจ้งเวียนบันทึกสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการ กรณีผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้อำนวยการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จึงขอแจ้งเวียนบันทึกดังกล่าว ให้โรงเรียนเอกชนใน
ระบบทราบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ขอบหาด,
ศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์)

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โทร. ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๘๗

โทรสาร ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๘๓

www.buriramps1.net

๑๐๓๘ 115 2563
1505

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์
 เลขที่รับ 4965
 วันที่รับ ๑๔ ก.พ. ๒๕๖๓ เวลา.....
 กลุ่มอำนวยการ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
 กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน
 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
 กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมวิชาการและกิจการ
 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 กทม. ๑๐๓๐๐

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๒๑๑.๑/ ๑๖๐๐

13 กอ ๓

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ

เรียน ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสตูล จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสงขลา / ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ เรื่องเสร็จที่ ๒๒๘/๒๕๖๓

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เรื่องการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการที่มีผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จึงขอเรียนแจ้งบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ เรื่องเสร็จที่ ๒๒๘/๒๕๖๓ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อดำเนินแนวปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรถพล ตรีกตรอง)

เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กลุ่มงานเลขานุการกรม
 กลุ่มนิติการ
 โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๑๐๐๐ ต่อ ๑๔๒

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๑๑.๑/๒๑๔๕๗ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนเอกชนในระบบ และต่อมาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๑๑.๑/๑๗๖๘ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ ขอปรับประเด็นที่ขอรื้อเพื่อให้ตรงกับข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น สรุปความได้ว่าด้วยโรงเรียนเอกชนในระบบโดยส่วนใหญ่มีปัญหาการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตได้แต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินการอันเนื่องมาจากมีความเข้าใจบทบัญญัติมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แตกต่างกันเป็นสองแนวทาง ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง ผู้รับใบอนุญาตสามารถแต่งตั้งรองผู้อำนวยการได้ เนื่องจากการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ มิได้มีบทบัญญัติห้ามผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ อีกทั้งเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้โรงเรียนเอกชนในระบบซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล สามารถบริหารกิจการภายในโรงเรียนเอกชนในระบบ ผู้รับใบอนุญาตจึงสามารถแต่งตั้งรองผู้อำนวยการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้อำนวยการตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายได้

แนวทางที่สอง ผู้รับใบอนุญาตไม่สามารถแต่งตั้งรองผู้อำนวยการได้ เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งกำหนดให้กรณีการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการสามารถทำได้เฉพาะกรณีผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการอีกหน้าที่หนึ่ง โดยผู้รับใบอนุญาตซึ่งปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสามารถแต่งตั้งรองผู้อำนวยการได้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงขอรื้อว่า การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในระบบ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งให้บุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินการสามารถทำได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้การแต่งตั้งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีหน้าที่ในการรับแจ้งการแต่งตั้งและตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย

หากพบข้อผิดพลาดก็จะแจ้งให้โรงเรียนดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ปัจจุบันพบปัญหาในการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนในระบบบางแห่งโดยเฉพาะโรงเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเองและไม่มีการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการไว้ เมื่อผู้อำนวยการติดภารกิจอื่นไม่อยู่ หรือไม่สามารปฏิบัติหน้าที่ได้ทำให้เกิดปัญหาไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนในระหว่างนั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้พิจารณาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่มีความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แตกต่างกัน เนื่องจากมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ วรรคสาม ผู้รับใบอนุญาตจะแต่งตั้งรองผู้อำนวยการคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายก็ได้” จึงมีผู้เห็นว่า การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการจะมีได้เฉพาะในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเองตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม เท่านั้น แต่หากเป็นกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นให้เป็นผู้ดำเนินการ ผู้รับใบอนุญาตไม่สามารถแต่งตั้งรองผู้อำนวยการได้ ซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ฝ่ายกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนแล้ว แต่ที่ประชุมยังคงมีความเห็นแตกต่างกัน จึงมีมติให้หารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้ได้ข้อยุติเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อหาเรื่องนี้ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเพียงประเด็นเดียวว่า ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินการ ผู้รับใบอนุญาตจะสามารถแต่งตั้งรองผู้อำนวยการได้หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๓๗^๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติหลักการเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้อำนวยการไว้ โดยวรรคหนึ่งบัญญัติให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนในระบบ วรรคสองบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้อำนวยการ และวรรคสามบัญญัติว่าผู้รับใบอนุญาตจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโดยไม่แต่งตั้งผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่งก็ได้ ความในวรรคสามดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การแต่งตั้งผู้อำนวยการอาจมีได้สองกรณี กล่าวคือ ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินการ หรือผู้รับใบอนุญาตจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเองก็ได้ เมื่อมาตรา ๓๘^๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการเพียงบทบัญญัติเดียว ได้บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ วรรคสาม ผู้รับใบอนุญาตจะแต่งตั้งรองผู้อำนวยการคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายก็ได้ ความที่ว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ วรรคสาม...” จึงหมายความว่า การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการเป็นอำนาจของผู้รับใบอนุญาต ไม่ว่าจะกรณีผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่น

^๖ มาตรา ๓๗ ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนในระบบ และแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบพร้อมทั้งส่งหลักฐานการแต่งตั้งผู้อำนวยการภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันแต่งตั้ง

ผู้ดำเนินการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และสามารถทำงานให้กับโรงเรียนในระบบได้เต็มเวลา

ผู้รับใบอนุญาตจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโดยไม่แต่งตั้งผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่งก็ได้

^๗ มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ วรรคสาม ผู้รับใบอนุญาตจะแต่งตั้งรองผู้อำนวยการคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายก็ได้

รองผู้อำนวยการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้อำนวยการ

เป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือแม่ในกรณีผู้รับใบอนุญาตทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกตามมาตรา ๓๐๖ วรรคสาม^๓
แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ตาม ดังนั้น ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่น
เป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้รับใบอนุญาตก็ยังคงมีอำนาจแต่งตั้งรองผู้อำนวยความสะดวกได้

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓